

Sprogvurdering & Sprogarbejdet i Børnehuset Ved Åen

Formålet

- At børn der skal sprogvurderes bliver det
- At der sker opfølgning på sprogvurderingerne
- At der skabes systematik og skriftlighed i alt sprogarbejde
- En ensartet forståelse af, hvornår der skal sprogvurderes
- En minimums ramme for arbejdet med sprogvurderinger i Kolding Kommunes dagtilbud
- En effektiviseringsgevinst – alle skal ikke ”opfinde den dybe tallerken”
- Alle dagtilbud har et fælles udgangspunkt i forhold til at samarbejde med talehøreksponenterne og børneområdet sprogvjleder
- At der skabes fokus på forældreinddragelsen og den vigtige rolle forældrene har i forhold til børns sprogdudvikling
- Sprog er en gennemgribende del af de øvrige temaer i forbindelse med implementeringen af den styrkede pædagogiske læreplan

Hvem sprogvurderes

I Kolding kommune skal et barn uanset alder sprogvurderes, hvis der formodes, der er behov for dette jvf Dagtilbudsloven kapitel 1 afsnit 2 § 11

Vores udgangspunkt for systematisk anvendelse af sprogvurderingen i Kompetencehjulet, tager udgangspunkt i forskningskortlægningen i sprogpakken.

- Årsplan, hvor der udarbejdes kompetenceprofiler på alle børn 2 gange årligt,
- Denne systematik giver os et nuanceret billede af barnets nærmeste udviklingszone og hvad det er i gang med at lære.
- På denne baggrund har vi hele tiden status over progressionen i barnets sproglige udvikling, og kan tilrettelægge strukturerede forløb og udarbejde handleplaner for børn i de forskellige overgange af generel, fokuseret og særlig indsats.

Kompetencehjulet som metodeværktøj

Kompetencehjulet tager udgangspunkt i konstruktivismen og giver os en subjektiv vurdering af barnets udvikling. Materialet er et dynamisk redskab til løbende observation og registrering af barnets sproglige udvikling baseret på forskning og teori herom. Med dette materiale bliver sprogarbejdet en databaseret løbende proces, der har sit udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone og har til formål at planlægge den pædagogiske sprogindsats i nærmeste fremtid.

- Kompetencehjulet knytter sig til Vygotskys teori om NUZO, der dækker over den tænkning, man ikke kun ser hvad barnet kan her og nu, men også forholder sig til hvad barnet kan med støtte. Kompetencehjulet er et værktøj i bestræbelserne på at flytte fokus til forebyggelse, opsporing og tidlig indsats.
- Det er kvalitativt og teoretisk materiale, som ikke er normeret, hvilket vil sige, at sprogvurderingen ikke kan sættes i præcis relation til empirisk databaseret dokumentation for normaludvikling af sproget. I praksis har metoden har en høj validitet, hvilket betyder, at vi på den ene side har kontrol over, hvad det er vi er i gang med at måle, fordi vi har erfaringer og iagttagelser, hvor vi har set barnet udfolde sig sprogligt i en autentisk situation. På den anden side kan det være usikkert, om vi vil se det samme hos barnet, hvis vi foretager vurderingen på ny. Eller fordi der er mange forskellige personer, der anvender materialet, med forskellige syn på barnet. Derfor kan Kompetencehjulet have en lav pålidelighed ved gentagelse.
- Kompetencehjulet er et fagprofessionelt redskab til at vurdere barnets sprogtilegnelse. Det giver en viden om, hvad vi kan forvente at barnet er i gang med at lære sig. Profilen er en hjælp til os i dagligdagen i forhold til både læreplansarbejdet, som er en ramme, efter dagtilbudslovens bestemmelser, for udviklingen af det pædagogiske arbejde i dagtilbuddet.

Kilde: Leanlab.dk, Bylander og Krogh, 2013

Sprogansvarlige

I Børnehuset Ved Åen har vi en fast sprogansvarlig medarbejder som sammen med ledelsen har det overordnede ansvar for at sprogarbejdet i Børnehuset Ved Åen. Den sprogansvarlige søger viden, guider, inspirerer og støtter de øvrige medarbejdere i arbejdet med sprogindsatsen i Børnehuset Ved Åen

Ud over vores faste sprogansvarlige har vi også en gruppe "mini ansvarlige" hvis opgave er:

- At have ansvar for at der er udarbejdet handleplaner for de børn, der tilbydes fokuseret sprogindsats i deres ansvars gruppe.
- At deltage i møder med andre minisprogansvarlige og sprogansvarlig 2 gange årligt, hvor der skabes overblik over sprogarbejdet. Der inspireres og skabes sparring i tilrettelæggelsen af forløb og udarbejdelse af handleplaner i de forskellige indsatser.
- At tilrettelægge og organisere forløb for den fokuserede sprogindsats med sine medkolleger på stuen.
- Ud over arbejdet med fokuseret sprogindsats, opsøger og modtager sparring og inspiration hos sprogansvarlig med udgangspunkt i hvad gruppen ønsker at undersøge eller er nysgerrige på i forhold til sprogarbejdet ud fra sproghjulet.



Sprogindsatsen

Generel indsats

Gælder for de børn, der har en alderssvarende kompetenceprofil i sprogvurderingen.

Denne indsats er den sproglige stimulering der foregår hver eneste dag i de forskellige aktiviteter og sproglige miljøer som vi tilbyder børnene.

Læringsmiljøer af høj kvalitet kalder i høj grad på et fagligt dygtigt, kompetent og empatisk personale og ledelse, der fortløbende har blik for, hvordan praksis kan rammesættes, organiseres og tilrettelægges, således at børnene får de bedste betingelser for at lære og udvikle sig og derfor er det vigtigt at:

- Denne indsats er både implicit og eksplicit.
- Denne indsats gavner alle børn uanset hvilken indsats de er indplaceret i.
- De understøttende sprogstrategier er synlige hos medarbejderne under samtalerne i hverdagen.
- Dialogisk læsning foregår på daglig basis i alle grupper.
- Tematisk sprogarbejde foregår som en integreret del af årsplanen.
- ”Sprog” som tema er en del af årsplanen en gang årligt, hvor der er fokus er en af områderne i barnets sproglige udvikling.
- Beskrivelse af andre metoder, man ellers arbejder med i dagtilbuddet, som knytter an til generel sprogindsats.

Fokuseret indsats

Når et barns kompetenceprofil i sprogvurderingen er ½ til 1 helt felt under hvad der alderssvarende SKAL der tilrettelægges en fokuseret sprogindsats.

Herudover er det vigtigt at der:

- Hos tosprogede børn tilrettelægges fokuseret sprogindsats. •
- Hos den minisprogansvarlige på stuen udarbejdes en handleplan i Kompetencehjulet for indsatsen med det/de pågældende børn.

- Arbejdes med den fokuserede sprogindsats gennem et længere forløb og denne evalueres løbende indtil opfølgning, når sprogvurdering foretages efter ca. 6 måneder.
- Fremgår i handleplanen, hvilke metoder, sprogpædagogiske strategier og aktiviteter der anvendes i arbejdet mod målet.

Særlig fokuseret indsats

Den særlig fokuseret indsats:

- Tilbydes til det barn, hvis sprogvurdering udløser en kompetenceprofil der er mere end 1 felt under, hvad der er alderssvarende.
- Her indstilles der til PPR.
- Der indgås et samarbejde med tale-hørekonsulenten, som tilbyder et forløb med undervisning.